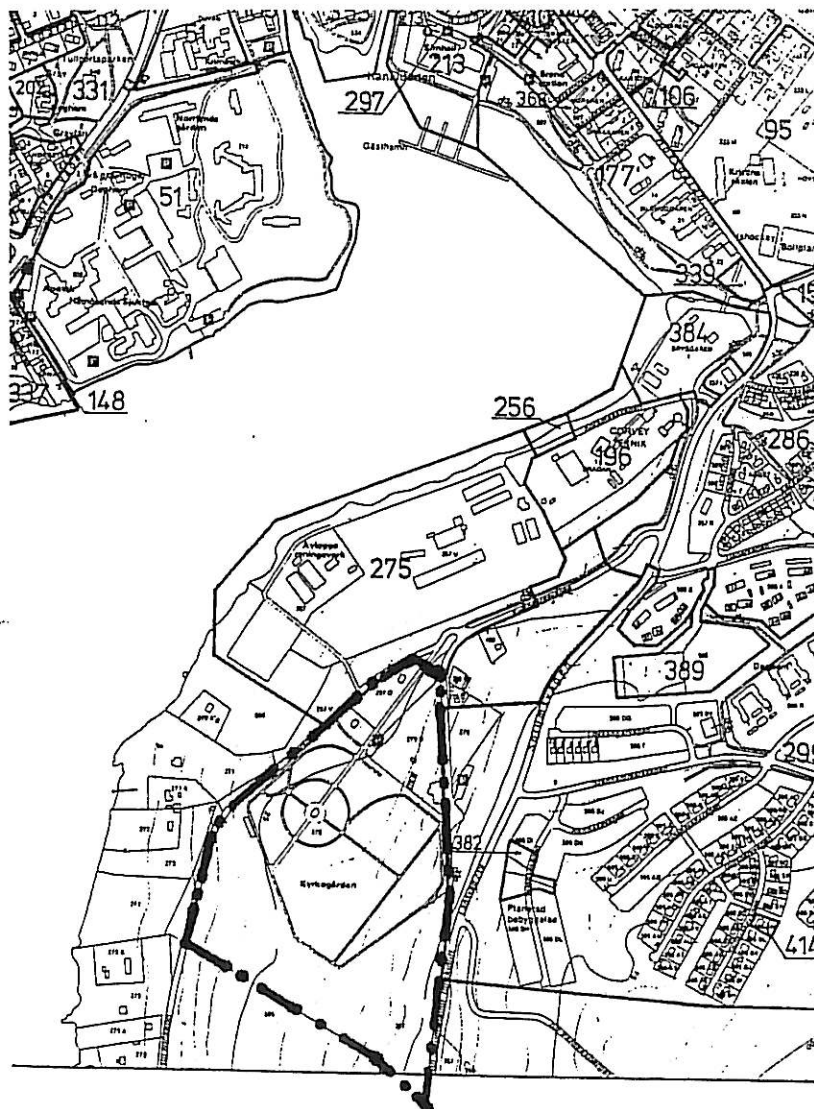

Laga kraft

2004-09-28

PLANBESKRIVNING FÖR
KATTAstrand 1:34, 1:36 M FL
I HÄRNÖSANDS KOMMUN

Antagandehandling
2004-08-22

HANDLINGAR

Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivning med bilagda illustrationer
Genomförandebeskrivning
Fastighetsförteckning med Samrådskets- sändlista
Samrådsredogörelse

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planen upprättas för befintligt begravningsområde med tillhörande byggnader och anläggningar, för att säkerställa befintlig och planerad markanvändning. Framför allt upprättas planen för att kyrkogården skall kunna utvidgas söderut på domkyrkoförsamlingens fastighet i ett 50-100 års perspektiv. Nuvarande antalet gravplatser beräknas räcka ytterligare 4-5 år.

Planområdets användning är begravningsändamål M samt lokalgator. Till begravningsändamål hör den mark, byggnader och anläggningar som behövs för alla former av begravning. Eftersom planen kommer att gälla under lång tid, är det olämpligt att precisera var byggnader etc skall placeras. De kommer att byggas där det är lämpligt med tanke på markens funktion och skötsel.

Bygglov och kulturhistoriska värden

De kulturhistoriska värdena, vilka även kyrkan värnar om, bevakas av samhället vid bygglov och obligatoriskt samråd med länsstyrelsens länsantikvarie inom kyrkogårdsmark. Delar av området kommer att användas för kyrkogårdens skötsel, parkering mm och har särskilt markerats som område utan gravar. Här är kulturmiljöintressena inte lika starka och samråd med länsantikvarien bedöms inte nödvändigt.

PLANENS FÖRENLIGHET MED 3, 4 OCH 5 KAP MILJÖBALKEN

Eftersom marken redan till stor del används som kyrkogård är det ur allmän synpunkt god hushållning att befästa och utvidga denna markanvändning. Det finns inga andra motstående allmänna intressen i området.

PLANDATA

Lägesbestämning och historia

Nya kyrkogården ligger på Härnön mellan Södersundsvägen och Solumsvägen. Kyrkogården togs i bruk 1914. På området fanns tidigare ett jordbrukshemman med skog och betesmarker. Genom åren har kyrkogården utvidgats med fler gravplatser, klockstapel, minneslund och kransgård.

Areal

Området har totalt en yta av ca 19 ha. Befintlig kyrkogård med gravplatser upptar därav en yta på ca 9 ha.

Markägoförhållanden

Planområdet ägs av Härnösands domkyrkoförsamling, förutom Nya Kyrkogårdsvägen som ägs av Härnösands kommun. Denna befintliga väg tas med i planen eftersom den behövs för kyrkogårdens tillgänglighet. I gällande plan faställd 1978-11-17 är vägen markerad som grönområde. Domkyrkoförsamlingens fastighet sträcker sig även över del av Södersundsvägen. Planområdet omfattar denna del av

Södersundsvägen där bl a ny infart planeras. Kyrkans mark väster om Södersundsvägen kommer inte att användas för begravningsändamål och ingår inte i planen.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

I översiktsplanen för Härnösands kommun är området markerat som begravningsplats och Naturmark, skog och rekreationsområde. I en översiktlig planutredning upprättad 1977 av Härnösands kommun föreslås en utvidgning av kyrkogården i överensstämmelse med detta planområde. Skogsområdet är till hälften kalhugget och resten är svårgenomtränglig ungskog, varför det inte används för rekreation.

Detaljplaner och förordnanden

Området har, så när som marken för den befintliga Nya Kyrkogårdsvägen, ingen detaljplan. I beslut i stadsbyggnadsnämnden 2003-04-02 godkändes att en planläggning av Nya Kyrkogården prövas.

Angränsande planer är plan för Avloppsreningsverket; del av Gerestaområdet kv Plankan mm fastställd 1976-01-21 och plan för Stenhammars bostadsområde; Geresta etapp 2 fastställd 1978-11-17. Nya Kyrkogårdsvägen ingår i denna plan och är där markerad som grönområde. Se även markägoförhållanden. För bebyggelsen längs Södersundsvägen gäller utomplansbestämmelser. Det finns inga förordnanden eller områdesskydd enl miljöbalken. Den befintliga begravningsplatsen är skyddad genom kulturminneslagen och begravningslagen.

Det finns inte behov av någon särskild miljökonsekvensbeskrivning för detaljplanen eftersom omgivningspåverkan är begränsad .

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Natur

Mark och vegetation

- idag

Området sluttar åt väster. Längs 180 m av den sydvästra gränsen för nuvarande kyrkogård löper en lång, brant slänt, med höjdskillnad från kyrkogård till planerad utvidgning på ca 10 m. Det avverkade området närmare Solumsvägen ligger i samma nivå som befintlig kyrkogård.

Den nuvarande kyrkogårdens karaktärsträd är stora frivuxna tallar och björkar. Gravplatsområden avgränsas med gångvägar och buskar. Området för utvidgning nedanför slänten är bevuxet med risig, relativt ung blandskog. Detta område har tidigare varit betad hagmark. Området för utvidgning närmare Solumsvägen, är kalavverkat. Här växte tidigare mogen gran - och tallskog med undervegetation av mossor och ris.

Förändringar

Befintlig kyrkogård kommer att i stort att hållas intakt. Utbyggnaden kommer i första hand att ske i området närmast Solumsvägen. Marken skall helst vara sandig för att lämpa sig för gravsättning, vilket den till stor del är. Se vidare geologi. Kyrkogårdens karaktär av skogskyrkogård, med friväxande träd och möjligheter till utblickar mot

Södra Sundet bör eftersträvas även i de nya delarna. För att i senare etappers utbyggnad även i detta område uppnå tillgänglighet för rörelsehindrade, med lutningar på max 5% krävs vissa uppfyllnader. Alternativt skulle detta område vara en särskild del som endast nås via Södersundsvägen. Detta område är idag bevuxet med ungskog. Planen medger alla alternativ. Se även bilagda illustrationer.

Konsekvenser

I de områden som inte fylls upp blir konsekvenserna små. Nuvarande branta slänt är skapad och upplevs onaturlig. Med uppfyllnader kan marken ges mer jämna och naturliga lutningar. Mängden massor som behövs är uppskattningsvis mellan 80 000-200 000 m³, vilket under en anläggningstid ger många byggtransporter. Nya huvudstråk på utvidgad kyrkogård bör göras körbara för tunga fordon.

Geologi

-idag

En översiktlig geologisk bedömning har gjorts av SGI, Jan Blumenberg. Området består enligt tidigare geologiska undersökningar vid kapellet och Nya Kyrkogårdsvägen av sandig mark på lutande morän och berg. Vid Nya Kyrkogårdsvägen fanns ett 2 m tjockt lerlager under sanden. Lera har även påträffats på den norra delen av tidigare utvidgad kyrkogård. På sådan mark finns risk för skred vid uppfyllnad, särskilt vid lutande mark. Sannolikt har området som är aktuellt för uppfyllnader endast sand och morän. I området som är kalavverkat finns enstaka mindre stenblock. I det kalhuggna området väster om Solumsvägen kommer kyrkogårdsförvaltningen gräva ett antal provgropar för att se om befintlig mark är lämplig för gravsättning eller om den skall bytas ut mot finsand.

Förändringar

Eventuellt utbyte av lerhaltig jord till fin sand lämpad för begravningsändamål. Eventuella uppfyllnader med tjänliga massor se avsnitt mark och vegetation.

Konsekvenser

Skall uppfyllnader göras, skall provborrningar utföras i aktuellt område, för att förvissa sig om att lera inte finns under sandlagret. I övrigt inga konsekvenser.

Djurliv

-idag

I området finns rådjur, hare, räv, ekorre och många arter småfåglar. Kyrkogårdsförvaltningen upplever djurlivet som ett tillskott och planteringarna lämnas oftast orörda.

Förändringar

De förändringar som berör djurlivet är att stängslet kring dammen ev tas bort och ersätts av naturplanteringar, vattenspegeln utökas och att skogsområdet på sikt blir kulturmark med gräsytor, buskar och solitära träd.

Konsekvenser

Föreslagen kulturmark ger något sämre förutsättningar för djurlivet än naturmark. Om dammen görs till en liten konstgjord sjö med naturplanteringar främjas dock livet för en mångfald växt - och djurarter, vilket är värdefullt ur ekologisk synvinkel.

Kultur

Fornlämningar

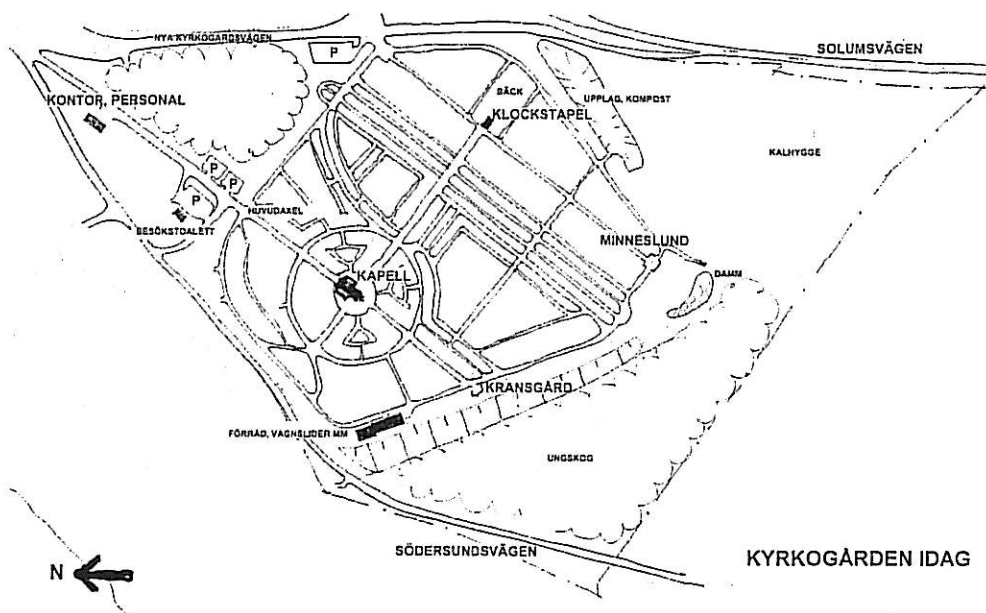
-idag

I området utanför befintlig begravningsplats finns inga kända fornlämningar.

Byggnader och anläggningar

-idag

Centralt ligger gravkapellet som på 1980-talet byggdes till. Det fungerar idag bra. Runt kapellet finns ett cirkulärt gångvägssystem med korsande mittaxlar. Längs huvudaxeln ligger förvaltningskontor med personalutrymmen, entré, parkering, besökstoalett, gravkapellet och i bortesta änden en kransgård. Kyrkogården har utvidgats i tidigare etapper åt sydost.

Vid den senaste utvidgningen på 1970-talet byggdes även klockstapel, en konstgjord bäck och minneslund. Ytvatten i kombination med borrat grundvatten samlas upp i en stängslad damm i södra delen, på gränsen mot planerad utvidgning. Hela kyrkogården konstbevattas. Idag inte helt funktionella förråd, vagnslider och verkstad för kyrkogårdens skötsel ligger i sydvästra delen av kyrkogården.

Förändringar

Planen medger olika typer av förändringar. Se vidare text till illustrationer.

Konsekvenser

Skulle dammen utvidgas till en liten sjö med naturplanteringar och utan stängsel skulle den vara ett tillskott i miljön kring minneslunden. Hela detta område skulle kunna vara ett "meditativt rum". Nya funktionella vagnslider och förråd kan byggas bredvid nuvarande kontor - och personalbyggnad. Detta skulle underlätta personalens arbete och ge en rofylldare miljö inom själva begravningsplatsen.

Gator och trafik

Trafiksystem

-idag

Angöring till kyrkogården sker från norr. Parkeringsplatser finns vid huvudaxeln och nedanför Solumsvägen. Södersundsvägen är enskild väg. Solumsvägen och Nya Kyrkogårdsvägen är allmänna vägar.

Förändringar

För att i en framtid nå sydvästra delen av utvidgad kyrkogård dvs området nedanför befintlig slänt föreslås en ny infart till detta område från Södersundsvägen. Här föreslås även en parkeringsplats. Se bilagda illustration. Övre delen av den utvidgade kyrkogården nås från Nya Kyrkogårdsvägen. Även här föreslås ytterligare en mindre parkeringsplats.

Konsekvenser

En svacka på Södersundsvägen behöver höjas för att få tillfarten placerad med så god sikt som möjligt.

Kollektivtrafik

-idag

Sommartid finns stadsbuss som angör kyrkogårdens parkeringar vid mittaxeln. På Stenhammarsvägen går buss hela året.

Förändringar

Inga förändringar föreslås

Tillgänglighet

- Idag

Nuvarande kyrkogård har lutningar som ger god tillgänglighet för rörelsehindrade. Gångvägar inom kyrkogården är körbara.

Förändringar

God tillgänglighet eftersträvas även i utvidgade områden. Se även avsnitt mark och vegetation.

Konsekvenser

Området är tillgängligt även för äldre eller rörelsehindrade personer. Inom kyrkogården sker endast nödvändig fordonstrafik.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

- idag

Kyrkogården har kommunalt vatten och avlopp. Vattenposterna på kyrkogården har kommunalt vatten. Till dammen för automatisk konstbevattning finns borrhälsbrunnar anslutna. Ytvatten ovanför dammen samlas till den via avskärande diken. Ytvatten nedanför leds i ett par diken och trummor under Södersundsvägen ut mot Södra Sundet.

En allmän vattenledning finns på fastigheten Kattastrand 1:18 längs tomtgränsen mot Södersundsvägen. I övrigt finns inga allmänna vatten - och avloppsledningar inom området.

Två privata vattentäkter finns väster om Södersundsvägen vid bostadshusen på fastigheterna Kattastrand 1:26 respektive Kattastrand 1:30..

Förändringar

Även i utvidgade delar av kyrkogården eftersträvas konstbevattning. Dammen skulle därvid kunna utökas och vara en liten konstgjord sjö med naturlika planteringar. En gravfri zon för entré och parkering mot Södersundsvägen föreslås. Då kyrkogården helt byggts ut ligger närmsta gravar ca 150 m från de privata vattentäkterna. Ytvatten samlas i bäckar till dammen eller mot Södra Sundet.

Konsekvenser

Naturvårdsverket har i rapport SVN PM 1586 redovisat undersökningar i ett projekt kallat "Föroreningar från kyrkogårdar –vandring av tungmetaller och bakterier" Vid undersökningarna har ingen hygienisk påverkan av kistbegravningar kunnat påvisas ens i dränering eller grundvatten vid gravarna. Urngravar ger givetvis än mindre påverkan. Någon påverkan från kyrkogården på de privata vattentäkterna kan således inte befaras.

Administrativa frågor

Planens genomförandetid är 15 år. Kyrkan äger marken och ansvarar för genomförandet. Anläggandet av infart från Södersundsvägen skall ske i samråd med vägföreningen. Domkyrkoförsamlingen har även andel i denna.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planen har upprättats av Annika Höök, Arkilag arkitekter AB i samverkan med Härnösands stadsbyggnadskontor. Ewa Fällgren har upprättat plankarta. Claes Rogander och Monika Bertgren har representerat Härnösands kommun.

Härnösand 2004-08-22

Annika Höök
ARKILAG arkitekter AB

Bilaga: Illustrationer med förklarande text

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Laga kraft

2004-09-28

DETALJPLAN FÖR KATTAstrand 1:34, 1:36 m fl I Härnösands kommun

Antagandehandling

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Planen kommer att ställas ut under sommaren 2004. Planen avses att antas i stadsbyggnadsnämnden i september 2004, och förväntas vinna laga kraft i oktober 2004.

Genomförandetid

Planen skall gälla under lång tid och genomföras etappvis, varför genomförandetiden sätts till maximala 15 år.

Ansvarsfördelning, huvudmannaskap

Härnösands domkyrkoförsamling med kyrkogårdsförvaltningen är ansvarig för planens genomförande. Kommunen är huvudman för Nya Kyrkogårdsvägen och eventuella förändringar för att mata föreslagen parkeringsplats i etapp 1 genomförs av kommunen i samråd med domkyrkoförsamlingen.

TEKNISKA FRÅGOR

Innan eventuella uppfyllnader i sydvästra delen av planområdet görs skall geoteknisk undersökning genomföras. Vidare skall ev anmälan enligt miljöbalken göras till kommunens miljökontor.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planen har upprättats av Annika Höök, Arkilag arkitekter AB i samverkan med Härnösands stadsbyggnadskontor. Ewa Fällgren har upprättat plankarta. Claes Rogander och Monika Bertgren har representerat Härnösands kommun.

Härnösand 2004-08-22

Annika Höök
ARKILAG arkitekter AB